

РЕЦЕНЗИЯ

От Проф. Давид Велчев Давидов, ДН, член на научно жури по процедура за заемане на академичната длъжност Доцент в Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по специалност Физическо възпитание за нуждите на катедра Теория на физическото възпитание при Националната спортна академия „Васил Левски”

I. По обявяването на конкурса.

Всички формални изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България чл. 3, ал. 1 и 2, както и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НСА „Васил Левски” са спазени. Аудиторната и извънаудиторна учебна заетост на гл. ас. Любомир Спасенов Борисов е в рамките на нормативните изисквания. Той е титуляр в преподаването на една научна дисциплина в бакалавърската степен и една модулна единица в ОКС Магистър от Програмата „Физическо възпитание и спорт” – редовна и задочна форма на обучение. Това е основният мотив за обявяване на конкурс за доцент при обсъждане на предложението в катедрата.

Академичният съвет на НСА „Васил Левски” взема решение за обявяване на конкурса на 29.03.2018 г. протокол № 22. Конкурсът е обявен в ДВ бр.34 от 20.04.2018 г.

II. Данни за кандидата.

Единствен кандидат в обявения конкурс за доцент по физическо възпитание е гл. ас. Любомир Спасенов Борисов, доктор. Той завършва висше образование, бакалавърска степен в Националната спортна

академия „Васил Левски” през 2000 г. Първата му специалност е Учител по физическо възпитание, а втората - Треньор по баскетбол.

През 2001 година завършва магистърска степен в НСА „Васил Левски” със специалност Спортен мениджмънт. Освен това Л. Борисов е професионален съдия по баскетбол, републиканска категория. През 2014 година придобива образователната и научна степен „Доктор” след успешна защита на дисертационен труд на тема: Влияние на задължителната подготовка по физическо възпитание и спорт върху двигателния потенциал на ученици от 11 до 14 годишна възраст.

След завършване на образованието си работи като учител по физическо възпитание и спорт в София, а от 2003 година до сега последователно е хоноруван преподавател и редовен асистент по Теория и методика на физическото възпитание към катедра Теория на физическото възпитание в НСА „Васил Левски”.

Монографичният труд „Състояние и функциониране на системата за физическо възпитание в Република България” / 2017 г./ е обобщение на голяма част от творческата дейност на кандидата. В него училищното физическо възпитание се характеризира като система с множество проблемни направления. Ретроспекцията на историографията, теоретичните основи, съдържанието на обучението и възпитанието, кадровото обезпечаване, управлението на процесите не са представени само като факти и обстоятелства, а като конкретен елемент от предмета на изследване на системата. В цялото изложение Любомир Борисов внушава мисълта, че училищното физическо възпитание през годините не е било хаотична образователно-възпитателна дейност, а социална необходимост за подготовката на подрастващото поколение. Считам, че трудът трябва да намери подобаващо място в учебните програми на студентите от бакалавърска и магистърска степени. Към този труд, в бъдеще, сигурно ще посягат

не само студентите и учителите по физическо възпитание и спорт, но и работещите в различните управленски структури на образованието, спорта, синдикатите, младежките организации, научни работници и общественици в спорта.

До сега гл.ас. Любомир Борисов има 17 публикации. При 8 от тях той е самостоятелен автор, при 3 първи автор и при 6 член на авторски колектив. Повечето публикации са отпечатани в лицензирани издателства. Под научното ръководство на гл. ас. Любомир Борисов са защитили дипломни работи трима студенти – двама в ОКС „Бакалавър” и един в ОКС „Магистър”.

Любомир Борисов е участвал в организацията и провеждането на редица национални и международни научни конференции и проекти в областта на физическото възпитание и спорта.

III. Преподавателска и научно-творческа дейност.

Гл.ас. Любомир Борисов е дългогодишен преподавател в НСА „Васил Левски”. Справедливо е да се каже, че той е добър специалист с подчертана педагогическа сетивност, притежаващ много добро чувство за коректност, деликатност и отзивчивост. Впечатлява неговото **алтруистично** поведение в учебната, спортна и трудова среда. Той винаги има готовност да удовлетвори мотивираните желания и стремежи на околните за сметка на личните интереси.

В общуването с колегите си и студентите Л. Борисов не е лаконичен, а точен и ясен и никога не се стреми към красноречиви изложения. Към безразличието, липсата на мотивация и активност на студентите той проявява сдържана възискателност и сполучливо дозира физическата и психологическа близост с тях. Това е една от причините за постигане на позитивна нагласа и интерактивност в аудиторните и практически занимания провеждани от него.

Гл.ас. Любомир Борисов е добър изследовател. След проучване на научните източници и практически опит в различните проблемни направления той конструира реалистична представа за недостатъчно изяснените страни в тях. Това му дава възможност да формулира правдоподобно хипотезата, целта и задачите, да определи инструментариума за конкретните изследвания.

Анализът на системата по физическо възпитание през годините Л. Борисов разглежда в развитие. Затова този анализ има голяма приностна стойност. Очертаните позитиви и негативи на системата е от безспорно значение за нейното бъдещо усъвършенстване. Убедително е доказано безпримерното значение на учебния предмет физическо възпитание за формиране и непрекъснато подобряване здравния статус на подрастващите. Тази функция на учебната дисциплина не отслабва през годините, въпреки революционните промени и катаклизми в обществено-икономическото развитие. Това не е случайно, тя е в генезиса на образователното дело в България от най-ранни времена. Още в „Програмите” на килийните училища у нас е имало основен учебен предмет „Здравословие”. Особено показателен е фактът, че първостепенен приоритет на учебните програми по физическо възпитание е бил изграждането на съразмерност във физическите и двигателни способности на децата.

Не по-малка значимост за бъдещото усъвършенстване на системата по училищно физическо възпитание са ясно формулираните от Л. Борисов слабости на някои нейни компоненти. Тук на преден план са изведени колебанията в нормативното, материално-техническо и кадрово обезпечаване и най-вече в управлението на системата.

Многозначителният анализ на управленските механизми логически поставя акцента върху несъвършенството на оценката и контрола при функционирането на системата. Много показателно в това отношение е

настоящото състояние на училищното физическо възпитание. Въпреки добре разработените учебни планове и програми, Държавни образователни стандарти и формулираните крайни резултати за различните етапи и степени на обучение физическата годност и здравето на подрастващите през последните години бележи тенденция на влошаване. Главна причина за това е подценения / или несъществуващ / контрол и оценка при реализацията на тези нормативни документи на всички равнища.

Резултатите от изследването на физическото развитие при ограничен брой ученици от различни възрастово-полови групи имат потвърдителен характер. Заслужава внимание обобщението, че соматотипната характеристика на индивида следва да се разглежда като предварително условие на перспективата за постигане на определено равнище на физическата годност и здравето.

Гл.ас. Любомир Борисов има траен интерес към физическото развитие и физическата годност / физическа дееспособност / на учениците. В нарочни изследвания той установява наличието и степента на интеркорелационната зависимост между голям брой показатели. Той е убеден, че йерархията на зависимостите има голямо значение за разработването на нормативни и поднормативни документи, за подобряване на организацията и провеждането на учебния процес по физическо възпитание.

С голямо приносно значение е анализът на управлението на съвременната система по физическо възпитание. В частта за системата по училищно физическо възпитание са формулирани предложения за усъвършенстване на вертикалните и хоризонтални управленски структури, за ролята, значението и задачите на обществените организации, за подобряване на нормативната и материална база в населените места и училищата, за актуализиране на учебното

съдържание, за непрекъснато подобряване квалификацията на учителите по физическо възпитание, за вземане на специални мерки повишаващи интереса и мотивацията на учениците към активна двигателна дейност, за съобразяване на оценката по физическо възпитание с Европейските стандарти.

IV. Безспорни приноси на научно-творческата дейност.

1. Характеризирани са отличителните достойнства на системата по физическо възпитание и спорт за продължителен период от време в развитие.
2. Определени са основните слабости във функционирането на системата по физическо възпитание и спорт. Оценката и контролът са квалифицирани като главна причина за това.
3. Установено е настоящото състояние на физическото развитие и физическа годност на учениците от 5 до 8 клас.
4. Приведени са безспорни доказателства за наличието на интеркорелационни зависимости между голям брой параметри на физическо развитие и физическа годност при ученици от 5 до 8 клас.
5. Осъществен е сполучлив опит за установяване на отношението, мотивацията и активността на учениците в учебния процес по физическо възпитание.
6. Разкрити са перспективи за бъдещи изследвания в областта на училищното физическо възпитание

З а к л ю ч е н и е

Обявеният конкурс за доцент по Физическо възпитание при Националната спортна академия „Васил Левски“, за нуждите на катедра Теория на физическото възпитание отговаря на всички

изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НСА „Васил Левски”. От представената за рецензиране документация е видно, че катедрата по Физическо възпитание има необходимата аудиторна заетост за специалността Физическо възпитание.

Знанията, уменията и навиците придобити в преподавателската, научно-изследователска, експертна и методическа дейност изграждат кандидата като авторитетен преподавател и научен работник. Подробното запознаване с цялостната дейност на кандидата ми дава основание с убеденост да предложа на Научното жури да присъди на гл. ас. Любомир Спасенов Борисов, доктор, академичната длъжност „Доцент” на НСА „Васил Левски”.

Чл.2 от ЗЗЛД

София, 27.07.2018 г.

Проф. Давид Давидов, ДН